

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Eklezjologia fundamentalna
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Fundamental Ecclesiology
Kierunek studiów	Teologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Krzysztof Kaucha
---	------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	6	2
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Ukończenie dwóch pierwszych lat studiów magisterskich na kierunku teologia
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 – Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami eklezjologii fundamentalnej, jej osadzeniem w dziejach Kościoła, zapotrzebowaniem i metodami
---

C2 – Poszerzenie wiedzy studentów o nowe zagadnienia w eklezjologii fundamentalnej, nowe ujęcia, nowe metody i nowe rezultaty
C3 – Uświadomienie studentom uwarunkowań krytyki chrześcijaństwa i Kościoła
C4 – Kształtowanie umiejętności studentów dialogu z osobami odrzucającymi chrześcijaństwo i Kościół
C5 – Kształtowanie umiejętności studentów dialogu z osobami wątpiącymi w prawdziwość chrześcijaństwa i Kościoła
C6 – Kształtowanie umiejętności studentów analizowania tekstów nauczania Kościoła
C7 – Kształtowanie umiejętności studentów refleksyjnego podważania podstaw własnej wiary i bycia w Kościele
C8 – Rozwinięcie umiejętności komunikacyjnych (dyskusje, formułowanie samodzielnej wypowiedzi ustnej oraz pisemnej)
C9 – Przedmiot zapewni gruntowne przygotowanie do dalszych studiów z zakresu teologii
C10 – Zwrócenie uwagi na potrzebę ciągłego dokształcania się, zapoznawania się z nauczaniem Kościoła i literaturą teologiczną, śledzenia dyskusji o Kościele, rozwijania swoich zainteresowań oraz dalszych studiów z zakresu teologii

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę w zakresie eklezjologii fundamentalnej, dającą możliwość specjalizacji w ramach dalszych studiów: studiów licencjackich z teologii i szkole doktorskiej	T_W04
W_02	Student ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu eklezjologii fundamentalnej	T_W06
W_03	Student ma pogłębioną wiedzę o wpływie chrześcijaństwa i Kościoła na kształtowanie się dziejów i kultury Polski oraz na jej współczesność religijną, etyczno-moralną i społeczną	T_W18
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, zwłaszcza nauczania Kościoła, oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy	T_U01
U_02	Student umie samodzielnie zdobywać wiedzę oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do kierowania własnym rozwojem osobowym i karierą zawodową w służbie Ewangelii i Kościoła	T_U05

U_03	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych, zwłaszcza konieczności apologii Kościoła	T_U06
U_04	Student potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać zjawiska religijno-społeczne związane z Kościołem oraz wzajemne relacje między zjawiskami religijno-społecznymi a Kościołem	T_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji misyjnego zadania Kościoła i potrafi przewidywać wielokierunkowe skutki swojej działalności	T_K04
K_02	Student identyfikuje dylematy — zwłaszcza dotyczące chrześcijaństwa i Kościoła oraz wiary chrześcijańskiej — związane z życiem indywidualnym i społecznym, które charakteryzuje poszukiwanie prawdy i sensu	T_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Zajęcia wprowadzające: dlaczego niektórzy ludzie dystansują się dziś od Kościoła? Dlaczego niektórzy młodzi ludzie w Polsce dystansują się dziś od Kościoła?
2. Uwagi krytyczne o dziejach chrześcijaństwa i Kościoła
3. Uwagi krytyczne o teraźniejszości chrześcijaństwa i Kościoła
4. „Stałe” problemy i dylematy chrześcijaństwa i Kościoła. Problemy i dylematy współczesnych duchownych katolickich
5. Geneza Kościoła. Permanentna geneza Kościoła. Ożywianie i „zamieranie” Kościoła. Przynależność do Kościoła. Istota chrześcijaństwa i Kościoła. Utożsamianie się z Kościołem
6. Natura, definicje, koncepcje (modele) Kościoła. Kościół Chrystusowy a Kościoły i Wspólnoty chrześcijańskie. „Kościół siostrzany”. Znamiona Kościoła Chrystusowego: jedność, świętość, powszechność, apostołskość
7. Struktura Kościoła: Ciało Pana, *communio*, kolegalność, prymat (ustanowienie i sukcesja), apostołat (ustanowienie i sukcesja)
8. Prawda w chrześcijaństwie i Kościele. Nieomyślność Kościoła i w Kościele. Nauczycielski Urząd Kościoła
9. Tradycyjne drogi uzasadniania wiarygodności Kościoła: *via primatus, notae Ecclesiae, via empirica*. Nowe drogi i argumenty uzasadniające wiarygodność Kościoła
10. J. Ratzingera apologia chrześcijaństwa i Kościoła: dlaczego wiara nie chroni przed problemami i kryzysami?; kruchość całości wiary i obojętność świata; problem ukrytości Boga; „Jezus nie był Mesjaszem”?; dlaczego orędzie Chrystusa dociera do znikomej części świata?; problem teodycealny; gdzie jest prawdziwe chrześcijaństwo i prawdziwy Kościół?; Kościół jest główną przeszkodą dla wiary i w wierze?; problem świętości i nieświętości Kościoła; czy nie należałoby chrześcijaństwa i Kościoła zacząć od początku?
11. *Extra Ecclesiam salus nulla?* Kościół a zbawienie. Dialog Kościoła z religiami niechrześcijańskimi

12. Wiarygodność Kościoła w Polsce. Znaki wiarygodności Kościoła w Polsce. Anty-znaki wiarygodności Kościoła w Polsce
13. Zajęcia podsumowujące: dlaczego jestem chrześcijaninem? Dlaczego wierzę w Kościół i jestem w nim?

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny Wykład problemowy Praca własna z tekstem	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Wykład konwersatoryjny Wykład problemowy Praca własna z tekstem	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_03	Wykład konwersatoryjny Wykład problemowy Praca własna z tekstem Dyskusja	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Praca własna z tekstem	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02	Praca własna z tekstem Dyskusja	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_03	Dyskusja	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_04	Dyskusja	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Praca zespołowa Praca w grupach w różnych rolach	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
K_02	Praca zespołowa Praca w grupach w różnych rolach	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, uwagi:

1. Kryteria oceny prac pisemnych: stopień zgodności z tematem, sposób wykorzystania źródeł, stopień rzeczowości, stopień samodzielności, stopień oryginalności podjęcia tematu i rozwiązania problemów w nim zawartych, stopień logiczności struktury, stopień poprawności języka i redakcji.

2. Kryteria oceny pracy studentów podczas zajęć (praca zespołowa, praca w grupach w różnych rolach, dyskusja): stopień zaangażowania, stopień aktywności, stopień rzeczowości, stopień interakcji z innymi studentami.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	20

VIII. Literatura

<p>Literatura podstawowa</p> <p>Dokumenty Nauczycielskiego Urzędu Kościoła: II Sobór Watykański, <i>Konstytucja dogmatyczna o Kościele „Lumen gentium”</i>.   Kongregacja Nauki Wiary, <i>Deklaracja „Dominus Iesus”</i> (nr 16-23), Rzym 2000.   Kongregacja Nauki Wiary, <i>Nota o określeniu Kościoły siostrzane</i> (30 VI 2000).</p> <p>Podręcznik: Henryk Seweryniak, <i>Teologia fundamentalna</i>, t. 2, Warszawa: Biblioteka Więzi 2010.   Henryk Seweryniak, <i>Świadectwo i sens. Teologia fundamentalna</i>, Płock: Płocki Instytut Wydawniczy 2001.   Henryk Seweryniak, <i>Święty Kościół powszedni</i>, Warszawa: Biblioteka Więzi 1996.</p> <p>Materiały do wykładów: Joseph Ratzinger, <i>Opera omnia</i>, t. VIII/2: <i>Kościół – znak wśród narodów. Pisma eklezjologiczne i ekumeniczne</i>, red. K. Gózdź, M. Górecka, Lublin: Wydawnictwo KUL 2013 („Jaki będzie Kościół w roku 2000?” – s. 1075-1083, „Dlaczego jeszcze jestem w Kościele?” – s. 1084-1098, „Na czym polega odnowa Kościoła?” – s. 1099-1113, „Sens budowania kościołów” – s. 1114-1123).   Krzysztof Kaucha, <i>Cóż to jest prawda? Argumentacja z prawdy za najwyższą wiarygodnością chrześcijaństwa na kanwie twórczości Josepha Ratzingera</i>, Lublin: Wydawnictwo KUL 2020, s. 171-221.   Krzysztof Kaucha, <i>Istota Kościoła i kolegalności</i>, „Studia Teologii Dogmatycznej” 5:2019, s. 55-68 https://doi.org/10.15290/std.2019.05.05   Krzysztof Kaucha, <i>Wiarygodność Kościoła w dzisiejszej Polsce</i>, „Poznańskie Studia Teologiczne” 33:2018, s. 67-82. (DOI: 10.14746/pst.2018.33.04), https://pressto.amu.edu.pl/index.php/pst/article/view/20331/19862 <i>Oblicza Kościoła katolickiego w Polsce. 1050. rocznica Chrztu</i>, red. Jacenty Mastej, Krzysztof Kaucha, Paweł Borto, Lublin: Wydawnictwo KUL 2016.</p> <p>Literatura uzupełniająca</p> <p>Marian Rusecki, <i>Traktat o Kościele</i>, red. Krzysztof Kaucha, Piotr Królikowski, Jacenty Mastej, Lublin: Wydawnictwo KUL 2014.</p>

Vittorio Messori, *Czarne karty Kościoła*, Katowice: Księgarnia św. Jacka 1998.
Problemy współczesnego Kościoła, red. Marian Rusecki, Lublin: RW KUL 1996.